

จัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำรักษาอุดมสมบูรณ์ดิน

นายอภิชาติ จงสกุล อธิบดีกรมพัฒนาที่ดิน เปิดเผยว่า ปัญหาความเสื่อมโทรมของทรัพยากรดินมีสาเหตุพื้นฐานมาจากการชะล้างพังทลายของดิน ส่วนใหญ่เกิดจากการใช้ที่ดินเพื่อกิจกรรมต่าง ๆ ซึ่งมีปริมาณการสูญเสียในระดับปานกลางถึงรุนแรงมาก รวมเป็นเนื้อที่กว่า 107.69 ล้านไร่ หรือคิดเป็น 33.55 เปอร์เซ็นต์ของเนื้อที่ทั้งประเทศ ทำให้เกิดผลเสียหายต่อเกษตรกรเจ้าของที่ดิน และมีผลเสียต่อชุมชนและประเทศชาติในที่สุด อย่างไรก็ตามในช่วงหลังจะเห็นได้ว่ารูปแบบของการใช้ประโยชน์ที่ดินได้เปลี่ยนแปลงไป ประชาชนและเกษตรกรได้บุกกรุกเข้าไปใช้ประโยชน์ที่ดินในพื้นที่ป่าไม้มากขึ้นจึงทำให้อัตราการชะล้างพังทลายของดินมีสูงขึ้นเรื่อย ๆ นับเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องสำหรับประเทศไทย

กรมพัฒนาที่ดิน เป็นหน่วยงานหลัก

ทางด้านวิชาการในสำรวจจำแนกดิน ที่มีผลการดำเนินการมาอย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่ปี 2506 จนถึงปัจจุบัน มีความเชี่ยวชาญในการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมการพัฒนาที่ดินที่ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพ และคุณภาพของดินหรือที่ดิน ตลอดจนการจัดการระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ เพื่อป้องกันการชะล้างพังทลายของดิน สำหรับการจัดทำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ มีทั้งที่ลุ่มและที่ดอน โดยวิธีการและวิธีพืช ซึ่งจะดำเนินการก็ต้องพิจารณาถึงความเหมาะสมของสภาพภูมิประเทศ โดยการสร้างคันดินกั้นน้ำและร่องน้ำขวางความลาดชันของพื้นที่ เพื่อลดความยาวของพื้นที่รับน้ำฝนให้น้อยลง แบ่งออกได้เป็น 6 ชนิด ดังนี้ ชนิดแรกคันดินแบบบันได ชนิดสองคันดินกั้นน้ำ ชนิดที่สามคันดินเบนน้ำ ชนิดที่สี่ทางระบายน้ำ ชนิดที่ห้าบ่อน้ำในไร่นา เพื่อกักเก็บน้ำ ชนิดสุดท้ายคูรับน้ำรอบขอบเขา

อย่างไรก็ตามการแนะนำและส่งเสริมยังมีอุปสรรคและปัญหาอยู่มาก เพราะนอกจากเกษตรกรจะไม่เข้าใจถึงประโยชน์และวิธีการอันแท้จริงแล้ว เกษตรกรยังไม่เห็นถึงประโยชน์ต่อทรัพยากรดินและการอนุรักษ์ดินในระยะยาว ดังนั้นจึงขอให้เจ้าหน้าที่ทุกสถานีพัฒนาที่ดิน นักวิชาการ ตลอดจนผู้เชี่ยวชาญในพื้นที่ และหมอดินอาสากรมพัฒนาที่ดิน ที่เกี่ยวข้องกับถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน ควรต้องพยายามอธิบายโดยใช้แปลงสาธิตการใช้ประโยชน์ที่ดินตามหลักการอนุรักษ์ดินและน้ำในพื้นที่เป็นตัวอย่าง ให้เกษตรกรหรือเจ้าของที่ดินได้มีประสบการณ์ เห็นผลสำเร็จจริง ๆ รวมทั้งได้รับความรู้ความเข้าใจ และรับทราบถึงประโยชน์ที่จะได้รับจากการใช้มาตรการทางด้านอนุรักษ์ดินและน้ำ เพื่อการอนุรักษ์ ปรับปรุงพื้นที่ฟูทรัพยากรดินเสื่อมโทรม ให้ใช้ประโยชน์ในการทำเกษตรกรรมได้อย่างเต็มประสิทธิภาพยิ่งขึ้นสืบไป.